

I

(Ψηφίσματα, συστάσεις και γνωμοδοτήσεις)

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ

ΕΥΡΩΠΑΙΟΣ ΕΠΟΠΤΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

Γνωμοδότηση του Ευρωπαίου Επόπτη Προστασίας Δεδομένων όσον αφορά την πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τις ευρωπαϊκές στατιστικές [COM(2007) 625 τελικό]

(2008/C 308/01)

Ο ΕΥΡΩΠΑΙΟΣ ΕΠΟΠΤΗΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ,

Έχοντας υπόψη,

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και ιδίως το άρθρο 286,

το Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ιδίως το άρθρο 8,

την οδηγία 95/46/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Οκτωβρίου 1995, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών,

τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 45/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 2000, σχετικά με την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τα όργανα και τους οργανισμούς της Κοινότητας και σχετικά με την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών,

την αίτηση γνωμοδότησης σύμφωνα με το άρθρο 28 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 45/2001, την οποία έλαβε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στις 17 Οκτωβρίου 2007,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΓΝΩΜΗ:

I. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Διαβούλευση με τον ΕΕΠΔ

1. Η πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τις ευρωπαϊκές στατιστικές (στο εξής «η πρόταση») διαβιβάστηκε από την Επιτροπή στον ΕΕΠΔ για διαβούλευση, σύμφωνα με το άρθρο 28 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 45/2001, στις 17 Οκτωβρίου 2007.

Λαμβάνοντας υπόψη τον υποχρεωτικό χαρακτήρα του άρθρου 28 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 45/2001, ο ΕΕΠΔ θα επιθυμούσε να μνημονεύεται ρητώς αυτή η διαβούλευση στο προοίμιο της πρότασης.

2. Στις 5 Σεπτεμβρίου 2007, ο ΕΕΠΔ είχε γνωμοδοτήσει για την πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τις κοινοτικές στατιστικές στους τομείς της δημόσιας υγείας και της υγείας και ασφάλειας στην εργασία [COM(2007) 46 τελικό] (στο εξής «Γνωμοδότηση για τις στατιστικές στον τομέα της υγείας») ⁽¹⁾. Αυτή η πρόταση συνδέεται στενά με την γενικότερη σημερινή πρόταση, δεδομένου ότι η προηγούμενη είχε αναπτυχθεί βάσει ενός νομικού πλαισίου, το οποίο σήμερα υπόκειται σε τροποποιήσεις. Για το λόγο αυτόν, όπως τονίστηκε στη γνωμοδότηση για τις στατιστικές στον τομέα της υγείας στο σημείο 10, υπάρχει στενή σχέση μεταξύ των δύο αυτών πρωτοβουλιών.

3. Προτού εγκριθεί η γνωμοδότηση για τις στατιστικές στον τομέα της υγείας, μια συνεδρίαση που είχε πραγματοποιηθεί μεταξύ του ΕΕΠΔ και των αντιπροσώπων της Eurostat είχε οδηγήσει στο συμπέρασμα ότι «θα πρέπει να πραγματοποιηθεί από κοινού επανεξέταση των διαδικασιών που εφαρμόζει η Eurostat κατά τη διεκπεραίωση ατομικών αρχείων για στατιστικούς λόγους, η οποία μπορεί να οδηγήσει στην ανάγκη διεξαγωγής προκαταρκτικού ελέγχου». Επίσης είχε αποφασιστεί ότι «η από κοινού επανεξέταση αυτή θα πρέπει να συνίσταται στην ανάλυση του ελάχιστου συνόλου στοιχείων που απαιτείται για κάθε επεξεργασία και σε ανάλυση των επεξεργασιών που πραγματοποιούνται στην Eurostat». Και τα δύο στοιχεία περιελήφθησαν στο συμπέρασμα της προαναφερόμενης γνωμοδότησης. Ο ΕΕΠΔ εργάζεται σήμερα από κοινού με τις υπηρεσίες της Eurostat προκειμένου να διεξαχθεί αυτή η από κοινού επανεξέταση ⁽²⁾.

⁽¹⁾ ΕΕ C 295 της 7.12.2007, σ. 1. Διαθέσιμη στην ιστοσελίδα του ΕΕΠΔ.⁽²⁾ Ως πιθανό συμπέρασμα της από κοινού επανεξέτασης μπορεί να προκύψει η ανάγκη προκαταρκτικού ελέγχου των μεμονωμένων επεξεργασιών, σύμφωνα με το άρθρο 27 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 45/2001.

4. Επί πλέον, στις 20 Δεκεμβρίου 2007, ο ΕΕΠΔ διατύπωσε παρατηρήσεις στην Επιτροπή Πολιτικών Ελευθεριών, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σχετικά με την πρόταση κανονισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τις απογραφές πληθυσμού και στέγασης⁽³⁾. Παρότι η γνωμοδότηση του ΕΕΠΔ σχετικά με την πρόταση δεν ζητήθηκε τυπικά από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ο ΕΕΠΔ υπογράμμισε την σημασία της προστασίας των δεδομένων στο πλαίσιο αυτό. Επανελάβε επίσης τις ανησυχίες του σχετικά με την μεγάλη σημασία που έχει ο ορθός καθορισμός του νομικού πλαισίου βάσει του οποίου γίνεται η επεξεργασία των στατιστικών δεδομένων καθώς και με την ανάγκη να διευκρινιστούν κάποιοι ορισμοί.
5. Τέλος, ο ΕΕΠΔ, ως μέλος της ομάδας του άρθρου 29, συμμετείχε ενεργά στην προετοιμασία της γνωμοδότησης σχετικά με την έννοια των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα⁽⁴⁾, όπου αναλύονται επίσης ορισμένες πτυχές που αφορούν τα στατιστικά δεδομένα.

Το πλαίσιο της πρότασης

6. Σύμφωνα με την αιτιολογική έκθεση η πρόταση αποσκοπεί στην επανεξέταση του ισχύοντος βασικού νομικού πλαισίου που διέπει την παραγωγή στατιστικών σε ευρωπαϊκό επίπεδο, προκειμένου να αναπροσαρμοστεί αυτό στη σημερινή πραγματικότητα καθώς επίσης να βελτιωθεί η αντιμετώπιση μελλοντικών εξελίξεων και προκλήσεων. Κατά την Επιτροπή, οι ευρωπαϊκές στατιστικές συμβάλλουν καθοριστικά στη δημιουργία της υποδομής πληροφόρησης που απαιτείται για τη στήριξη των στρατηγικών στόχων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των σχετικών πολιτικών και των υποστηρικτικών μέσων.
7. Ακόμη, η Επιτροπή επισημαίνει ότι έχουν επίσης διατυπωθεί αιτήματα για έναν ορισμένο βαθμό ευελιξίας όσον αφορά τους κανόνες περί στατιστικού απορρήτου, ούτως ώστε να επιτρέπεται η ελεγχόμενη πρόσβαση σε λεπτομερή στατιστικά στοιχεία, χωρίς να διακυβεύεται το υψηλό επίπεδο προστασίας που απαιτούν τα απόρρητα στατιστικά στοιχεία. Η ανταλλαγή απόρρητων στοιχείων στο πλαίσιο του ΕΣΣ και οι κανόνες πρόσβασης σε στοιχεία αυτού του είδους για ερευνητικούς σκοπούς αποτελούν, από την άποψη αυτή, στοιχεία ουσιώδους σημασίας και επιβάλλουν τον εκσυγχρονισμό των νομικών απαιτήσεων που ισχύουν σήμερα.
8. Το άρθρο 285 της συνθήκης περί ίδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας αποτελεί τη νομική βάση των στατιστικών δραστηριοτήτων σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Αυτό το άρθρο θέτει απαιτήσεις σχετικά με την παραγωγή των κοινοτικών στατιστικών, και, όπως τονίζεται στην παράγραφο του 2, απαιτεί τη συμμόρφωση με τα πρότυπα «αμεροληψίας, αξιοπιστίας, αντικειμενικότητας, επιστημονικής ανεξαρτησίας, σχέσης κόστους-αποτελεσματικότητας και στατιστικού απορρήτου». Η σημερινή πρόταση προωθεί διάφορες τροποποιήσεις του ισχύοντος νομικού πλαισίου, λόγου χάρη με τη βελτίωση της στατιστικής διακυβέρνησης ή την ενοποίηση των δραστηριοτήτων του Ευρωπαϊκού Στατιστικού Συστήματος (ΕΣΣ), καθώς και με την καθιέρωση περισσότερης ευελιξίας για τους ισχύοντες κανόνες περί στατιστικού απορρήτου, ενώ διατηρείται υψηλός βαθμός προστασίας των δεδομένων⁽⁵⁾.

9. Όσον αφορά τους στόχους της πρότασης, αυτή αποσκοπεί στην απλούστευση του ισχύοντος νομικού πλαισίου για την παραγωγή και διάδοση των στατιστικών σε ευρωπαϊκό επίπεδο, ιδίως με την ενοποίηση ενός αριθμού ξεχωριστών κειμένων της κοινοτικής στατιστικής νομοθεσίας σε μια ενιαία πράξη. Το ισχύον νομικό πλαίσιο που πρέπει να καταργηθεί συνίσταται στις εξής νομικές πράξεις:

- κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 322/97 του Συμβουλίου, της 17ης Φεβρουαρίου 1997, για τις κοινοτικές στατιστικές⁽⁶⁾,
- κανονισμός (ΕΟΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1588/90 του Συμβουλίου, της 11ης Ιουνίου 1990, σχετικά με τη διαβίβαση στη Στατιστική Υπηρεσία των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων πληροφοριών που καλύπτονται από το στατιστικό απόρρητο⁽⁷⁾,
- απόφαση 89/382/ΕΟΚ, Ευρατόμ του Συμβουλίου, της 19ης Ιουνίου 1989, για τη σύσταση επιτροπής του στατιστικού προγράμματος των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων⁽⁸⁾.

10. Με την πρόταση επιδιώκεται η διατήρηση των εκτελεστικών μέτρων που προβλέπονται από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 831/2002 της Επιτροπής, της 17ης Μαΐου 2002, για την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 322/97 του Συμβουλίου σχετικά με τις κοινοτικές στατιστικές, όσον αφορά την πρόσβαση σε εμπιστευτικά δεδομένα για επιστημονικούς σκοπούς⁽⁹⁾ και την απόφαση 2004/452/ΕΚ της Επιτροπής, της 29ης Απριλίου 2004, για τη θέσπιση καταλόγου φορέων των οποίων οι ερευνητές θα επιτρέπεται να έχουν πρόσβαση σε εμπιστευτικά δεδομένα για επιστημονικούς σκοπούς⁽¹⁰⁾.
11. Επίσης, δεδομένου ότι είναι σημαντικό να εξασφαλιστεί η στενή συνεργασία και ο ενδεδειγμένος συντονισμός μεταξύ του ΕΣΣ και του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών (ΕΣΚΤ), η σημερινή πρόταση εφαρμόζεται με την επιφύλαξη του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2533/98 του Συμβουλίου, της 23ης Νοεμβρίου 1998, σχετικά με τη συλλογή στατιστικών πληροφοριών από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα⁽¹¹⁾. Ωστόσο, δεδομένου ότι η Eurostat υφίσταται από κοινού επανεξέταση της επεξεργασίας δεδομένων, τα αποτελέσματα που θα προκύψουν πρέπει επίσης να ληφθούν υπόψη για την κατάσταση της ΕΚΤ.
12. Ο ΕΕΠΔ θα εστιάσει την ανάλυσή του στα στοιχεία της πρότασης που μπορούν να έχουν αντίκτυπο στην προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

II. ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

13. Η αιτιολογική παράγραφος 18 ορίζει «το δικαίωμα σεβασμού της ιδιωτικής και της οικογενειακής ζωής, καθώς και το δικαίωμα προστασίας των προσωπικών δεδομένων, όπως ορίζονται στα άρθρα 7 και 8 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης».

⁽⁶⁾ ΕΕ L 52 της 22.2.1997, σ. 1.

⁽⁷⁾ ΕΕ L 151 της 15.6.1990, σ. 1.

⁽⁸⁾ ΕΕ L 181 της 28.6.1989, σ. 47.

⁽⁹⁾ ΕΕ L 133 της 18.5.2002, σ. 7.

⁽¹⁰⁾ ΕΕ L 156 της 30.4.2004, σ. 1, όπως διορθώθηκε από το ΕΕ L 202 της 7.6.2004, σ. 1.

⁽¹¹⁾ ΕΕ L 318 της 27.11.1998, σ. 8. Βλέπε επίσης τη γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας σχετικά με την πρόταση.

⁽³⁾ COM(2007) 69 τελικό.

⁽⁴⁾ Ομάδα εργασίας του άρθρου 29 για την προστασία των δεδομένων, γνωμοδότηση αριθ. 4/2007 σχετικά με την έννοια των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, που εγκρίθηκε στις 20 Ιουνίου 2007 (WP 136). Βλέπε ειδικότερα τα παραδείγματα 17 και 18.

⁽⁵⁾ Σημείο 3 της αιτιολογικής έκθεσης.

14. Ακόμη, η αιτιολογική παράγραφος 19 της πρότασης ορίζει ότι «Ο παρών κανονισμός (η παρούσα πρόταση) εξασφαλίζει την προστασία των προσώπων από την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων και εξειδικεύει, όσον αφορά τις ευρωπαϊκές στατιστικές, τους κανόνες που καθορίζονται στην οδηγία 95/46/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Οκτωβρίου 1995, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 45/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 2000, σχετικά με την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα από τα όργανα και τους οργανισμούς της Κοινότητας και σχετικά με την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών».

15. Ο ΕΕΠΔ εκφράζει ικανοποίηση για αυτές τις δύο αιτιολογικές παραγράφους δεδομένου ότι επιβεβαιώνουν ότι η προστασία των δεδομένων αποτελεί σημαντικό στοιχείο που πρέπει να λαμβάνεται υπόψη κατά την επεξεργασία στατιστικών δεδομένων. Ωστόσο, ο ΕΕΠΔ θα προτιμούσε, για την αιτιολογική παράγραφο 18, μια περισσότερο θετική διατύπωση, παρόμοια με εκείνη της αιτιολογικής παραγράφου 19, που θα την τροποποιούσε ως εξής: «Ο παρών κανονισμός εξασφαλίζει το δικαίωμα ...».

16. Ο ΕΕΠΔ εκφράζει επίσης ικανοποίηση για την ανάπτυξη μιας «Ευρωπαϊκής Προσέγγισης για τις Στατιστικές», όπως προβλέπεται στις αιτιολογικές παραγράφους 12 και 13. Μέρους αυτής της προσέγγισης συνίσταται στον προσδιορισμό των αρχών που παράγουν τις στατιστικές. Στην πραγματικότητα, παρότι οι ευρωπαϊκές στατιστικές βασίζονται συνήθως σε εθνικά δεδομένα που παράγονται από εθνικές στατιστικές αρχές, αυτά ενδέχεται να έχουν παραχθεί και από μη δημοσιευμένες εθνικές συμβολές, από υποσύνολα εθνικών συμβολών και από ευρωπαϊκές στατιστικές μελέτες ή από εναρμονισμένες ιδέες ή μεθόδους. Από άποψη προστασίας δεδομένων είναι σημαντικό να προσδιορίζεται η αρχή η οποία έχει τον έλεγχο των δεδομένων που χρησιμοποιήθηκαν για την παραγωγή των στατιστικών. Πράγματι αυτός ο φορέας πρέπει να φέρει την ευθύνη που συνδέεται με το καθεστώς του ελεγκτή των δεδομένων σύμφωνα με την οδηγία 95/46/ΕΚ, μεταξύ άλλων σε σχέση με το δικαίωμα ενημέρωσης, τα δικαιώματα πρόσβασης και διόρθωσης των υποκειμένων των δεδομένων καθώς και με το δικαίωμα να γνωρίζουν τους αποδέκτες των δεδομένων (στη συγκεκριμένη περίπτωση η Eurostat είναι αποδέκτης των δεδομένων), οσάκις αυτά τα δικαιώματα είναι εφαρμοστέα.

Προστασία των δεδομένων και στατιστικό απόρρητο

17. Στη γνωμοδότησή του για τις στατιστικές στον τομέα της υγείας ο ΕΕΠΔ ανέλυσε την παράλληλη σχέση μεταξύ της έννοιας των απόρρητων δεδομένων και της έννοιας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Συμπέρανε ότι το στατιστικό απόρρητο και η προστασία των δεδομένων, παρότι εμφανίζουν ομοιότητες σε επίπεδο διατύπωσης, καλύπτουν δύο διαφορετικές έννοιες⁽¹²⁾. Ο ΕΕΠΔ υπογράμμισε τη πιθανότητα σύγχυσης μεταξύ των δύο εννοιών και την ανάγκη αποσαφήνισης των διαφορών μεταξύ προστασίας δεδομένων και στατιστικού απόρρητου.

18. Όσον αφορά τις βασικές αρχές της στατιστικής, ο ΕΕΠΔ επιθυμεί ειδικότερα να εξετάσει το άρθρο 2 παράγραφος 1

σημείο ε) της πρότασης, το οποίο ορίζει τη βασική αρχή του στατιστικού απόρρητου. Πρώτον, ο ΕΕΠΔ διαπιστώνει ότι, σε αντίθεση με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 322/97, ο όρος «στατιστικές μονάδες» έχει αντικατασταθεί από τον όρο «υποκειμένα των στατιστικών στοιχείων». Ο όρος αυτός ορίζεται περαιτέρω στο άρθρο 3 παράγραφος 7.

19. Ο ΕΕΠΔ δεν συμφωνεί με την τροποποίηση του ορισμού, για τον ίδιο λόγο με αυτόν που επεσήμανε στη γνωμοδότησή του για τις στατιστικές στον τομέα της υγείας, δηλαδή λόγω της ανάγκης να κατανοηθούν σαφώς οι διαφορές των εννοιών στους οικείους τομείς. Η έννοια του «υποκειμένου των δεδομένων» αποτελεί σημαντική έννοια της οδηγίας 95/46/ΕΚ κατά τον ορισμό των «δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα», αυτή δε η έννοια αφορά αποκλειστικά τα φυσικά πρόσωπα. Ωστόσο, ο ορισμός του στατιστικού απόρρητου δεν αφορά μόνον φυσικά πρόσωπα, αλλά και νοικοκυριά, οικονομικούς παράγοντες και άλλες επιχειρήσεις. Συνεπώς, ο ΕΕΠΔ προτείνει να διατηρηθεί στην πρόταση η έννοια των στατιστικών μονάδων, γιατί στην περίπτωση αυτή καλύπτονται, τόσο τα φυσικά πρόσωπα όσο και τα νοικοκυριά, οι οικονομικοί παράγοντες και οι άλλες επιχειρήσεις, κατά τρόπον ώστε δεν δημιουργείται σύγχυση με το νομικό πλαίσιο της προστασίας των δεδομένων.

Στατιστική διακυβέρνηση

20. Ο ΕΕΠΔ χαιρετίζει τη διατύπωση του άρθρου 5, που προβλέπει τη δημοσίευση καταλόγου των άλλων εθνικών αρχών, τις οποίες υποδεικνύουν τα κράτη μέλη στην ιστοσελίδα της Επιτροπής (Eurostat). Αυτός ο κατάλογος κατοχυρώνει τη διαφάνεια των αρχών που είναι αρμόδιες να παρέχουν στην Eurostat σχετικά δεδομένα για τις στατιστικές μονάδες.

Ποιότητα των στατιστικών

21. Το άρθρο 10 της πρότασης είναι εξ ολοκλήρου αφιερωμένο στο αναμενόμενο επίπεδο ποιότητας των παραγομένων στατιστικών δεδομένων. Παραθέτει κριτήρια ποιότητας που πρέπει να τηρηθούν. Στην πρόταση επισημαίνεται ότι κατά την εφαρμογή αυτών των κριτηρίων ποιότητας, οι λεπτομέρειες (sic), η δομή και η περιοδικότητα των εκδόσεων ποιότητας που προβλέπονται από την τομεακή νομοθεσία καθορίζονται από την Επιτροπή σύμφωνα με την κανονιστική διαδικασία του άρθρου 27 παράγραφος 2 της ίδιας πρότασης. Ο ΕΕΠΔ επιθυμεί να τονίσει ότι το άρθρο 4 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 45/2001 ορίζει βασικές αρχές σχετικά με την ποιότητα των δεδομένων. Ο ΕΕΠΔ θεωρεί ότι η Eurostat θα έπρεπε να λάβει υπόψη της αυτές τις αρχές οσάκις, σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 10 της πρότασης, αξιολογεί την ποιότητα των δεδομένων που της διαβιβάζουν τα κράτη μέλη. Συνεπώς, ο ΕΕΠΔ προτείνει την εξής τροποποίηση της δεύτερης φράσης της παραγράφου 3: «Η Επιτροπή (Eurostat) αξιολογεί την ποιότητα των διαβιβαζόμενων στοιχείων, επίσης από άποψη των απαιτήσεων της προστασίας δεδομένων, και δημοσιεύει τις εκθέσεις».

22. Ακόμη, το άρθρο 10 παράγραφος 2 προβλέπει την εφαρμογή αυτών των κριτηρίων ποιότητας σε δεδομένα που καλύπτονται από τομεακή νομοθεσία που διέπει συγκεκριμένους στατιστικούς τομείς. Σε περίπτωση που θεσπιστεί αυτή η τομεακή νομοθεσία, το άρθρο 10 παράγραφος 2 επισημαίνει ότι οι

⁽¹²⁾ Βλέπε σημεία 14 έως 17 της γνωμοδότησης.

λεπτομέρειες, η δομή και η περιοδικότητα των εκθέσεων ποιότητας που προβλέπονται από την τομεακή νομοθεσία καθορίζονται από την Επιτροπή. Ο ΕΕΠΔ επιθυμεί να υπενθυμίσει ότι αναμένει να κληθεί να διατυπώσει τη Γνωμοδότηση του σχετικά με την τομεακή νομοθεσία η οποία θα μπορούσε να θεσπιστεί στον τομέα των στατιστικών από την Επιτροπή, προκειμένου να αναλύσει κατά πόσον αυτή συνάδει με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 45/2001.

Διάδοση των ευρωπαϊκών στατιστικών

23. Όσον αφορά τη διάδοση, ο ΕΕΠΔ συμφωνεί με το άρθρο 18 της πρότασης που επιτρέπει τη διάδοση μεμονωμένων στοιχείων υπό μορφή αρχείου δημόσιας χρήσης αποτελούμενου από ανωνυμοποιημένες εγγραφές. Ωστόσο, ο ΕΕΠΔ επιθυμεί να επιστήσει την προσοχή στη γενική έννοια της «εξασφάλισης της ανωνυμίας».
24. Κατά την εξέταση της έννοιας της ανωνυμίας από άποψη προστασίας των δεδομένων, είναι σκόπιμο να ληφθεί υπόψη η ερμηνεία που δίνει η ομάδα του άρθρου 29 στη γνωμοδότησή της σχετικά με την έννοια των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα ⁽¹³⁾. Κατά την άποψή της, η οποία βασίζεται στην οδηγία 95/46/ΕΚ, ανωνυμοποιημένα δεδομένα είναι οποιαδήποτε πληροφορία αφορά φυσικό πρόσωπο, όταν δεν μπορεί να εξακριβωθεί η ταυτότητα του προσώπου, είτε από τον υπεύθυνο της επεξεργασίας είτε από τρίτο, λαμβανομένου υπόψη του συνόλου των μέσων που μπορούν εύλογως να χρησιμοποιηθούν, είτε από τον υπεύθυνο της επεξεργασίας, είτε από τρίτο, για να εξακριβωθεί η ταυτότητα του εν λόγω προσώπου. Ανωνυμοποιημένα δεδομένα είναι τα ανώνυμα δεδομένα τα οποία προηγουμένως αφορούσαν ένα πρόσωπο, του οποίου η ταυτότητα, ενώ μπορούσε προηγουμένως να εξακριβωθεί, δεν μπορεί πλέον.
25. Στη γνωμοδότησή του σχετικά με τις στατιστικές στον τομέα της υγείας ο ΕΕΠΔ έχει ήδη τονίσει ότι αν και η έννοια, από άποψη προστασίας δεδομένων, καλύπτει δεδομένα τα οποία δεν μπορούν πλέον να εξακριβωθούν, από στατιστική άποψη ανώνυμα είναι τα δεδομένα για τα οποία δεν είναι δυνατή η άμεση αναγνώριση. Αυτός ο ορισμός συνεπάγεται ότι η δυνατότητα έμμεσης αναγνώρισης θα χαρακτήριζε τα συγκεκριμένα δεδομένα ως ανώνυμα από στατιστική άποψη, όχι όμως απαραίτητα από άποψη προστασίας δεδομένων.
26. Συνεπώς, προκειμένου να αποφευχθεί οποιαδήποτε σύγχυση μεταξύ των δύο ερμηνειών, ο ΕΕΠΔ προτείνει να τροποποιηθεί το άρθρο 18 της πρότασης ως εξής: «*Επιτρέπεται η διάδοση μεμονωμένων στοιχείων υπό μορφή αρχείου δημόσιας χρήσης αποτελούμενου από ανωνυμοποιημένες εγγραφές, οι οποίες έχουν καταρτιστεί με τέτοιο τρόπο, ώστε το υποκείμενο των στατιστικών στοιχείων να μη μπορεί να προσδιοριστεί, είτε άμεσα είτε έμμεσα, αν ληφθούν υπόψη όλα τα σχετικά μέσα τα οποία θα μπορούσε εύλογα να χρησιμοποιήσει κάποιος τρίτος*». Αυτή η διευκρίνιση θα απέτρεπε οποιαδήποτε αβεβαιότητα σχετικά με τα δεδομένα που θα μπορούσαν να διατεθούν για δημόσια χρήση.

Διαβίβαση απόρρητων δεδομένων

27. Το άρθρο 20 θεσπίζει το γενικό κανόνα για τη διαβίβαση απόρρητων δεδομένων μεταξύ εθνικών αρχών καθώς και μεταξύ εθνικών αρχών και Επιτροπής, θεσπίζει δε τους κανόνες για την ανταλλαγή απόρρητων δεδομένων για στατιστικούς σκοπούς μεταξύ Ευρωπαϊκού Στατιστικού Συστήματος (ΕΣΣ) και Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών (ΕΣΚΤ). Το άρθρο 20 παράγραφος 1 της πρότασης επισημαίνει ότι αυτές οι διαβιβάσεις είναι αναγκαίες για την ανάπτυξη, παραγωγή ή διάδοση των ευρωπαϊκών στατιστικών αιτιολογώντας τις σχεδιαζόμενες μεταβιβάσεις. Ο ΕΕΠΔ θεωρεί ότι αυτές οι μεταβιβάσεις που πραγματοποιούνται μεταξύ Eurostat και εθνικών αρχών καθώς και μεταξύ Eurostat και ΕΚΤ πληρούν τις προϋποθέσεις αναγκαιότητας που προβλέπουν τα άρθρα 7 και 8 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 45/2001. Επί πλέον, ο ΕΕΠΔ υποστηρίζει την αρχή του άρθρου 20 παράγραφος 1 το οποίο προβλέπει ότι «*Για οποιαδήποτε περαιτέρω διαβίβαση απαιτείται ρητή άδεια της εθνικής αρχής που συνέλεξε τα στοιχεία*». Εκτός τούτου, στη γνωμοδότησή της σχετικά με την πρόταση, η ΕΚΤ ⁽¹⁴⁾ προτείνει ορισμένες τροποποιήσεις του άρθρου 20 προκειμένου να ληφθεί υπόψη η νομική βάση των αρμοδιοτήτων της για την επεξεργασία στατιστικών δεδομένων και για την ανταλλαγή απόρρητων δεδομένων για στατιστικούς σκοπούς μεταξύ ΕΣΣ και ΕΚΤ. Ο ΕΕΠΔ συμφωνεί με τις τροποποιήσεις που πρότεινε η ΕΚΤ για την πρόταση.

Πρόσβαση σε απόρρητα δεδομένα για σκοπούς έρευνας

28. Παρότι το άρθρο 22 προβλέπει τη δυνατότητα να επιτρέπεται η πρόσβαση σε απόρρητα δεδομένα υπό ορισμένες προϋποθέσεις, ο ΕΕΠΔ επιθυμεί να υπενθυμίσει ότι η δημοσιοποίηση σειρών δεδομένων σε ερευνητές διέπεται από τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 831/2002 της Επιτροπής, ο οποίος δεν καταργείται από τη σημερινή πρόταση (βλέπε αιτιολογική παράγραφο 29 της πρότασης). Συνεπώς, εκτός από τη συμμόρφωση προς τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 45/2001 οι ειδικοί κανόνες που θεσπίζονται στον προαναφερόμενο κανονισμό της Επιτροπής σχετικά με την πρόσβαση σε ανωνυμοποιημένα μικροδεδομένα για επιστημονικούς σκοπούς πρέπει να λαμβάνονται υπόψη από οποιοδήποτε λεπτομέρειες, κανόνες και προϋποθέσεις πρόσβασης που καθορίζονται από την Επιτροπή.

III. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

29. Ο ΕΕΠΔ χαιρετίζει την πρόταση κανονισμού για τις ευρωπαϊκές στατιστικές. Αυτός ο κανονισμός μπορεί να αποτελέσει σταθερή και γενική νομική βάση για την ανάπτυξη, την παραγωγή και διάδοση των στατιστικών σε ευρωπαϊκό επίπεδο.
30. Ωστόσο, ο ΕΕΠΔ επιθυμεί να τονίσει τα εξής σημεία:
- ο ΕΕΠΔ αναμένει να κληθεί να γνωμοδοτήσει επί της τομεακής νομοθεσίας, η οποία θα μπορούσε να εγκριθεί στον τομέα των στατιστικών από την Επιτροπή προς εφαρμογή του παρόντος κανονισμού, μόλις αυτός εγκριθεί,

⁽¹³⁾ Βλέπε υποσημείωση 4.

⁽¹⁴⁾ Βλέπε γνωμοδότηση της ΕΚΤ (ΕΕ C 291 της 5.12.2007, σ. 1) — σχέδια προτάσεων.

- θα πρέπει να τροποποιηθεί η διατύπωση της αιτιολογικής παραγράφου 18,
- ο προτεινόμενος όρος του «υποκειμένου των στατιστικών δεδομένων» πρέπει να επανεξεταστεί, ώστε να αποφευχθεί η σύγχυση με έννοιες της προστασίας των δεδομένων,
- η βασική αρχή της ποιότητας των δεδομένων πρέπει να λαμβάνεται υπόψη κατά την αξιολόγηση της ποιότητας εκ μέρους της Επιτροπής,

- η διφορούμενη έννοια της «ανωνυμοποίησης» των δεδομένων πρέπει να εξεταστεί στο πλαίσιο της διάδοσης των δεδομένων.

Βρυξέλλες, 20 Μαΐου 2008.

Peter HUSTINX

Ευρωπαίος Επόπτης Προστασίας Δεδομένων
